

пам'ятати, що діти повинні доторкнутися до скарбів, які впродовж віків зберіг український народ. Театралізація є засобом могутнього виховного та розвивального процесу, як живий приклад участі у цьому процесі дорослих. Безпосередня участь дітей у застосуванні обрядовому дійстві, театралізованого застосування фольклорної спадщини яку зберігає український народ. Подальшого дослідження потребує проблема вивчення особливостей фольклорного виконавства й життя народної культури в сучасному соціумі.

Таким чином театралізована ігрова діяльність є різновидом активної художньої діяльності дітей, в процесі якої вони оволодівають способами спілкування в суспільстві різними видами мистецтва, і є певним творчим дитячим моделюванням соціальних відносин. При професійному керівництві учителів молодшими школярами особистісна ігрова діяльність формує їхні естетичні, моральні, інтелектуальні, творчі сфери свідомості. Творчий розвиток здібностей молодших школярів засобами театралізованого дійства розглядається як результат прояву їхніх максимальних самостійних духовних зусиль у процесі естетичного виховання новаційними педагогічними методами. Театралізація розвиває у дітей художні здібності, вчить розуміти та переживати зміст літературних творів. Інсценізація твору, на уроці читання, дає змогу краще опрацювати його охарактеризувати головних героїв, словесно змалювати ті чи інші події, персонажів твору. Робота над виставою казки, дає можливість уявити дітям головних героїв, охарактеризувати їх, зробити свої висновки, показати своє бачення цієї казки, її героїв.

Таким чином, театралізована діяльність дозволяє кожній дитині проявити власну активність, повністю розкрити приховані емоційні можливості, розкріпачити рухи, підвищити самооцінку, покращити пам'ять, збагатити словниковий запас, тобто виховати інтелектуально та духовно розвинену особистість.

Література

1. Артемова Л.В. Театр і гра. - К.:Томіріс, 2002. - 340 с.
2. Бібік Н.М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів. - К.: Вінас, 1987. - 96 с.
3. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка / В.О. Сухомлинський // Вибрані твори: в 5т.-К.: Рад. школа, 1977,-Т.5.-С.292.
4. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О. Сухомлинський // Вибрані твори: В 5т. – К.: Рад. школа, 1977. – Т.3.-С.167.
5. Сухомлинский В.А. Избранные произведения: В 5 т. / В.А.Сухомлинський. - К.: Рад. шк., 1979. - Т 1. - 686 с., Т 3. - 719 с.

УДК 376.1-056.262:376.016:745.54:746.35

Т. Грига,

здобувач ступеня вищої освіти «магістр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

T. Griga,

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University

РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ДІТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З МИСТЕЦТВА

DEVELOPMENT OF CHILDREN FINE MOTOR SKILLS IN THE CLASSES OF ART

Анотація. В статті розглядається вплив дрібної моторики на розвиток дитини; естетична й етнокультурна направленість виховання, яка пробуджує в дітях почуття патріотизму, приналежність до української культури. Розглянуті приклади розвитку дрібної моторики дітей знаданням методичних рекомендацій щодо розвивальних вправ та ігор.

Abstract.The article deals with the influence of small motility on child development; aesthetic and ethnocultural orientation of education, which awakens children's sense of patriotism, belonging to the Ukrainian culture. Examples of development of small motility of children with the provision of methodical recommendations for developing exercises and games are considered.

Ключові слова: дрібна моторика, усне мовлення, декоративно-прикладне мистецтво, аплікація.

Key words: fine motor skills, oral speech, arts and crafts, application.

Дрібна моторика – це сукупність скоординованих дій м'язової, кісткової нервової систем людини, часто в поєднанні із зоровою системою у виконанні дрібних, точних рухів кистями і

пальцями рук і ніг. Для поняття «дрібна моторика» використовується такий термін як «спритність».

Вчені прийшли до висновку, що приблизно третину всієї поверхні рухової проекції головного мозку займає саме проекція кисті рук, яка розташовується поруч з мовною зоною. З цього випливає наступний висновок: розвиток мовлення дитини і розвиток дрібної моторики – два взаємопов'язані і нерозривні процеси. Зазначимо також, що до сфери дрібної моторики відносимо величезну різноманітність усіляких рухів. Це і примітивні жести, такі як захоплення різних об'єктів, це і дуже дрібні рухи, від якості яких залежить почерк людини. В'язання – це один з яскравих прикладів дій дрібної моторики [1, с. 16-17].

В. А. Сухомлинський зауважував: «Розум дитини знаходиться на кінчиках її пальців». «Рука – це свого роду зовнішній мозок» – писав Кант. А фізіолог І. П. Павлов твердив: «руки вчать голову, потім порозумніла голова вчить руки, а вмілі руки знову сприяють розвитку мозку»[2, с.11]. Також питанню впливу дрібної моторики на розвиток дитини чимало досліджень присвятили В. М. Бехтерев, М. М. Кольцова, Л. А. Панащенко та інші відомі педагоги.

Як відбувається розвиток дрібної моторики? Процес розвитку дрібної моторики відбувається природним шляхом на базі розвитку загальної моторики людини. Розвиток моторики проходить складний шлях, починаючи з хапання предмета долонею цілком, потім удосконалюється в процесі перекладання предмета з руки в руку, а вже до двох років дитина може не тільки правильно тримати ложку і пензлик, а й малювати. Процес вдосконалення моторних навичок активно відбувається в дошкільному та ранньому шкільному віці. Дитина все частіше виконує більш складні дії, що вимагають узгоджених дій обох рук.

Мовлення — це основа спілкування, розуміння, комунікабельності в суспільстві. Воно є не лише засобом для передачі думки, але й естетичним засобом. Однак повноцінний розвиток особистості дитини неможливий без виховання правильного мовлення.

Мовлення не є вродженою здібністю людини. Воно формується поступово, поетапно, разом із розвитком дитини. Для нормального становлення мовлення дитини необхідно, щоб кора головного мозку досягла певної зрілості, а органи відчуттів — слух, зір, нюх, дотик — були достатньо розвинуті.

Велике значення для розвитку мовлення має психофізичне здоров'я дитини — стан її вищої нервової діяльності, вищих психофізичних процесів (уваги, пам'яті, уявлення, мислення), а також її фізичний (соматичний) стан.

Розвиток мовлення починається у дитини приблизно з трьох місяців (з періоду агукання). При нормальному розвитку мовлення до чотирьох-п'яти років у дитини спонтанно коригуються фізіологічні порушення звуковимови. До шести років вона правильно вимовляє всі звуки рідної мови, має достатній за об'ємом активний словник (близько 3000 слів) і практично опановує граматичну будову мови [7, с. 18].

Спеціальними дослідженнями вчених було доведено залежність розвитку активного мовлення дітей раннього віку від розвитку дрібних м'язів кистів рук. У ході історичного розвитку людства рухи пальців рук виявилися тісно пов'язаними з мовленнєвою функцією. Відомо, що першою формою спілкування первісних людей були жести та міміка. Згодом, жести почали узгоджуватись з вигуками, викриками, різними проявами голосових реакцій. Минуло не одне тисячоліття, поки з'явилося вербальне мовлення, але й воно довго залишалось тісно пов'язане із мовою жестів.

Багато вчених, які займалися дослідженням і вивченням діяльності мозку дитини, становленням її мовлення, психіки відзначали надзвичайний стимулюючий вплив функції руки.

Руки пальців рук у людини удосконалювались з покоління в покоління, оскільки люди в процесі еволюції виконували все тоншу та складнішу роботу» У зв'язку з цим збільшувалась площа рухової проекції кистів рук людини та її мозку. Тож зауважимо, що розвиток функції руки та мовлення людей йшли поряд. Майже такий самий хід має розвиток мовлення дитини. Рух пальців і кистей рук дитини мають на її розвиток особливий вплив. Можемо пригадати, що у всіх немовлят кисті рук завжди затиснуті у кулачки. Коли дорослий вкладає свої вказівні пальці в долоньки дитини, то вона міцно їх стискає. Але такі маніпуляції відбуваються на рефлекторному рівні. Якщо у немовляти спочатку розвиваються дрібні м'язи кистів рук, то з'являється артикуляція складів, так зване белькотіння, а далі все наступне удосконалення мовленнєвих реакцій залежить від ступеня тренування пальчиків, подальшому розвитку дрібних м'язів кистів рук. Приблизно в п'ять місяців малюк починає протиставляти великий палець іншим під час захоплення іграшки, предмета. Значення хапального рефлексу важко переоцінити, воно полягає у здатності дитини не випускати з рук тих чи інших предметів. З розвитком мозку рефлекс перетворюється в уміння хапати і відпускати предмети. Чим частіше у дитини задіяний хапальний рефлекс, тим ефективніше та продуктивніше відбувається емоційний, інтелектуальний та мовленнєвий розвиток дитини [6, с. 18].

У шість місяців рухи захоплювання предметів стають точнішими, поступово з'являється артикуляція складів.

Упродовж всього раннього віку ця залежність чітко виявляється і зберігається: разом з розвитком та вдосконаленням тонких рухів пальців відбувається і розвиток та удосконалення мовлення.

Вчені дослідили, що тренування пальців рук не випадково впливає на формування мовленнєвих функцій. Їх дослідження засвідчують, що мовленнєві області формуються під впливом імпульсів, які надходять від пальців рук. Простіше кажучи, пальці допомагають дитині швидше навчитися розмовляти. Про вплив мануальних або ручних дій на розвиток мозку було відомо ще в II столітті до нашої ери в Китаї. Фахівці стверджували, що ігри за участю рук і пальців сприяють гармонійному розвитку тіла і розуму, підтримують у належному стані мозкові системи. Японські лікарі створили методику оздоровчого впливу на руки. Вони стверджували, що пальці мають велику, кількість рецепторів, які надсилають імпульси до центральної нервової системи людини. На кистях рук є багато акупунктурних точок, масажуючи які, можна позитивно впливати на внутрішні органи, що рефлекторно з ними поєднані. Праці видатного вченого Бехтерева В.М. довели вплив маніпуляції рук на функції вищої нервової діяльності, розвитку мовлення. Прості рухи рук допомагають прибрати напругу не лише із самих рук, але й з губ, знімають розумову втому. Вони здатні поліпшити вимову багатьох звуків, а значить здатні розвивати мову дитини. Дослідження Кольцової М. М. довели, що кожен палець рук має доволі широке представництво в корі великих півкуль мозку. Розвиток тонких рухів пальців передуює появі артикуляції складів [8, с. 34].

Завдяки розвитку пальців у мозку формується проекція «Схеми людського тіла», а мовленнєві реакції перебувають в прямій залежності від тренуваності пальців [5, с. 72].

Що ж таке дрібна моторика і чому вона така важлива? Вчені довели, що з анатомічної точки зору, близько третини всієї площі рухової проекції кори головного мозку займає проекція кисті руки, розташована дуже близько від мовної зони. Саме величина проекції кисті руки і її близькість до моторної зони дають підставу розглядати кисть руки як «орган мови», такий же, як артикуляційний апарат. У зв'язку з цим, було висунуто припущення про суттєвий вплив тонких рухів пальців на формування і розвиток мовної функції дитини. Тому, щоб навчити малюка говорити, необхідно не тільки тренувати його артикуляційний апарат, але й розвивати рухи пальців рук, або дрібна моторика. Дрібна моторика рук взаємодіє з такими вищими властивостями свідомості, як увага, мислення, оптико-просторове сприйняття (координація), уява, спостережливість, зорова і рухова пам'ять, мова. Розвиток навичок дрібної моторики важливе ще й тому, що все подальше життя дитини вимагатиме використання точних, координованих рухів кистей і пальців, які необхідні, щоб одягатися, малювати і писати, а також виконувати безліч різноманітних побутових і навчальних дій. Педагоги та психологи рекомендують починати активне тренування пальців дитини вже з восьми місячного віку [5, с. 72].

Витокіздібностей та творчого обдарування дітей знаходяться на кінчиках їхніх пальчиків. Від них, образно кажучи, течуть тоненькі струмочки, які наповнюють джерело творчої думки. Чим більше впевненості та винахідливості в рухах дитячої руки, тим тісніша взаємодія руки із знаряддям праці, тим складніші рухи, необхідні для цієї взаємодії, тим яскравіша творча стихія дитячого розуму.

Першою формою спілкування первісних людей були жести. Особливо велика роль належала руці, яка давала можливість шляхом вказівних, окреслюючих та захисних чи погрожуючих рухів розвивати первісну мову, за допомогою якої і спілкувалися люди. Жести поєднувалися з викриками, вигуками.

Пройшли тисячоліття, розвинулося словесне мовлення, але ще довгий час воно залишалося зв'язаним з жестикуляцією. Цей зв'язок дає про себе знати і сьогодні. Люди виконували руками все більш тонку та складну роботу, і рухи пальців їх рук удосконалювалися з покоління в покоління. Розвиток функцій руки і мовлення відбувався паралельно. Приблизно такий хід розвитку мовлення і у дитини.

Про вплив рухів рук на розвиток мозку було відомо ще в II столітті до нашої ери в Китаї. Фахівці стверджували, що ігри за участю рук і пальців сприяють гармонійному розвитку тіла і розуму, підтримують у належному стані мозкові системи [12, с. 67].

Японський лікар Намікосі Токудзіро створив методику оздоровчого впливу на руки. Він стверджував, що пальці мають велику кількість рецепторів, які надсилають імпульси до центральної нервової системи людини. На кистях рук є чимало акупунктурних точок, масажуючи які можна впливати на внутрішні органи, що рефлекторно з ними поєднані.

Східні медики встановили, що масаж великого пальця підвищує функціональну активність головного мозку.

Вітчизняні вчені, які вивчали діяльність дитячого мозку, психіку дітей, підкреслюють вагоме стимулююче значення функції руки. Так, невропатолог і психіатр В. М. Бехтерев писав, що рухи руки завжди були тісно пов'язані з мовленням і сприяли його розвитку. Прості рухи рук допомагають приборати напругу не лише із самих рук, але й з губ, знімають розумову втому. Вони здатні поліпшити вимову багатьох звуків, а значить – розвивати мовлення дитини. Дослідження доктора медичних наук, професора М. М. Кольцової довели, що кожен палець руки має доволі широке представництво в корі великих півкуль мозку. Розвиток тонких рухів пальців рук передусе появі артикуляції складів. Завдяки розвитку рухів пальців у мозку формується проекція «схеми людського тіла», а мовленнєві реакції перебувають у прямій залежності від тренуваності пальців. Таке тренування слід починати з раннього дитинства [11, с. 78].

Для визначення рівня розвитку мовлення з дітьми перших років життя проводили такий експеримент: дитину просять показати пальці (спочатку один, тоді два, три) і показують їй, як це слід робити. І було виявлено, що дітям, яким легко вдаються ізольовані рухи пальців, як правило, гарно розмовляють. У дітей, що не розмовляють, пальці напружені, згинаються і розгинаються тільки разом. Або ж навпаки – пальці в'ялі (ватні) і не виконують ізольованих рухів. Цікавим був ще один приклад досліджень з даного питання. Л. А. Панащенко в будинку дитини були проведені спостереження над дітьми перших тижнів життя. У групі немовлят, яким виповнилося 6 тижнів, записувалися біотоки мозку, потім у однієї частини цих дітей пасивно тренували праву руку, в інших – ліву: спеціалісти масажували кисті руки і згинали і розгинали пальчики. Контрольний запис біотоків мозку було зроблено через місяць після початку тренувань, і ще через місяць повторно. Виявилось, що через місяць тренувань високочастотні ритми стали відмічатися в області рухових проекцій, а через два місяці тренувань – і в майбутній мовленнєвій зоні у півкулі, яка протилежна руці, яку тренували. Ці дані підтверджують той факт, що мовленнєві зони формуються під впливом імпульсів, що надходять від пальців рук [4, с. 91].

Переконливими є також факти, отримані під час навчання звуковому мовленню глухонімих дітей. Частина цих дітей з раннього віку вчили спілкуватися за допомогою великих жестів, що виконуються всією рукою; інших – навчають так званій дактильній абетці, коли пальцями показують букви, і дитина ніби «пише» слова. Коли глухонімі діти приходили до школи і там вчили звукову мову, то ті діти, які спілкувалися за допомогою великих жестів, з великими труднощами оволодівали звуковим мовленням. А ті діти, які «розмовляли» пальчиками, досить легко навчалися говорити.

Отже ми бачимо, що протягом усього періоду раннього дитинства чітко встановлено залежність розвитку мовленнєвої функції від удосконалення тонких рухів пальців рук. І якщо спеціально тренувати дрібні рухи пальців рук, можна прискорити дозрівання мовленнєвих зон у корі головного мозку [4, с. 91].

Наведені факти дозволяють віднести кисть руки до мовленнєвого апарату, а рухову область кисті вважати ще однією мовленнєвою зоною мозку. Співставляючи ці дані, можемо прийти до висновку, що в процесі підготовки дитини до активного мовлення, потрібно тренувати не тільки органи артикуляції, але й рухи пальців рук.

Що ж відбувається, коли дитина займається пальчиковою гімнастикою?

1. Виконання вправ і ритмічних рухів пальцями приводить до збудження в мовних центрах головного мозку і до значного посилення узгодженої діяльності мовних зон, що, зрештою стимулює розвиток мовлення.

2. Ігри з пальчиками створюють сприятливий емоційний фон, розвивають уміння наслідувати дорослого, вчать уважно слухати і розуміти зміст сказаного, підвищують мовленнєву активність дитини.

3. Дитина вчиться концентрувати свою увагу і правильно її розподіляти.

4. Якщо дитина виконуватиме вправи, супроводжуючи їх короткими віршованими рядками, то її мовлення стане чіткішим, ритмічнішим, яскравішим, і посилиться контроль за виконуваними рухами.

5. Розвивається пам'ять дитини, оскільки вона вчиться запам'ятовувати певні позиції рук і послідовність виконання рухів.

6. У дошкільників розвивається уява і фантазія. Оволодівши багатьма вправами, вони зможуть «розповідати руками» цілі історії.

7. У результаті виконання пальчикових вправ кисті рук та пальці набувають силу, рухливість і гнучкість, а це в майбутньому полегшить оволодіння навичкою письма.

Пальчикові вправи можна умовно поділити на три групи.

І група. Вправи для кистей рук:

— розвивають наслідувальну здатність;

— вчать напружувати і розслабляти м'язи;
— розвивають уміння зберігати положення пальців певний час;
— вчать переключатися з одного руху на інший («Напечемо млинців» «Прапорці»: я тримаю у руці кольорові прапорці – кисті рук згинати, розгинати).

II група. Вправи для пальців умовно статичні:

- удосконалюють отримані раніше навички на більш високому рівні і вимагають точніших рухів («Дерева», «Пташечка»).

III група. Вправи для пальців динамічні:

- розвивають точну координацію рухів;
- вчать згинати і розгинати пальці рук;
- вчать протиставляти великий палець решті пальців.

Всі ці вправи будуть корисні не тільки дітям із затримкою мовленнєвого розвитку, але й дітям, у яких мовлення розвивається своєчасно.

При проведенні ігор необхідно дотримуватися наступних правил:

- відпрацьовувати послідовно всі вправи, починаючи з першої групи;
- ігрові завдання повинні поступово ускладнюватися;
- починати гру можна тільки тоді, коли дитина хоче гратися;
- ніколи не слід починати гру, якщо ви самі стомлені або якщо дитина погано себе почуває;
- неприпустима перевтома дитини під час гри.

Необхідно пам'ятати: будь-які вправи будуть ефективні лише при регулярних заняттях.

Займайтеся слід щодня 5 хвилин.

Форми роботи з розвитку дрібної моторики можуть бути традиційними і нетрадиційними.

До традиційних форм роботи відносять:

- самомасаж кистей і пальців рук (погладжування, розминання);
- ігри з пальчиками з мовним супроводом;
- пальчикова гімнастика без мовного супроводу;
- графічні вправи: штрихування, домальовування картинки, графічний диктант, з'єднання по крапках, продовження ряду;
- наочна діяльність: ігри з папером, глиною, пластиліном, піском, водою, малювання крейдою;
- ігри: мозаїка, конструктори, шнурування, складання розрізних картинок, ігри з втулками, складання мотрійок;
- лялькові театри: пальчиковий, театр-рукавичка, театр тіней;
- ігри на розвиток тактильного сприйняття: «Гладкий – шорсткий», «Знайди такий самий на дотик», «Чарівний мішечок».

До нетрадиційних форм роботи належать:

- самомасаж кистей і пальців рук з волоськими горіхами, олівцями, масажними щітками;
- ігри з пальчиками (з використанням різноманітного матеріалу: природного, господарчо-побутового).

Ігрові вправи можна розділити на невеликі групи:

• **Вправи для масажу або самомасажу рук:**

- масаж подушечок пальців рук;
- масаж фаланг пальців;
- вправи з м'ячем-їжачком;
- вправи з прищіпками;
- горох і квасоля.
- вправи, що розвивають координацію рухів пальців рук: «Ланцюжок», «Піаніст», «Моя сім'я», «Пальчики вітаються», вправи з пробками, вправи з рахунковими паличками і т.д. [10, с. 30].

• **Вправи, що розвивають взаємодію між півкулями мозку:**

- «Кулак – долоня — ребро».
- «Кільце» — по черзі перебирати пальці рук, утворюючи кільце з великого пальця і вказівного, середнього, безіменного і мізинця.
- «Вухо-ніс» — лівою рукою узятися за кінчик носа, правою — за протилежне вухо, потім одночасно опустити руки і поміняти їх положення
- «Симетричні малюнки» — малювати в повітрі обома руками дзеркально симетричні малюнки (починати краще з круглого предмету: яблуко, кавун і т. д. Головне, щоб дитина дивилася під час «малювання» на свою руку).
- «Горизонтальна вісімка» — намалювати в повітрі в горизонтальній площині цифру вісім три рази – спочатку однією рукою, потім інший, потім обома руками [10, с. 30].

• **Вправи з різними предметами** (вимагають предметів, які майже завжди є в ужитку): вправи з м'ячем-їжачком, з прищіпками; нанизування намистин; сортування квасолі і гороху, вправи з нитками.

• **Ігри з пальчиками без предметів з мовним супроводом.** Вправи без предметів можна використовувати де і коли завгодно; вдома, у транспорті.

Вірші, що супроводжують вправи, — це та основа, на якій формується і удосконалюється відчуття ритму. Вони вчать чути рифму, наголоси, ділити слова на склади [10, с. 30].

Отже, незаперечним є вплив дрібної моторики на розвиток дитини. Естетична й етнокультурна направленість виховання пробуджує дітях почуття патріотизму, приналежність до української культури. Розвиток дрібної моторики рук має велике значення для загального фізичного й психічного розвитку дитини протягом усього дошкільного дитинства. Продовжуючи аналогію руки з мозком, можна сказати: саме дрібні м'язи рук, відповідно висщим відділам головного мозку, забезпечують роботу думки й функцію мовлення. Тому тренування рухів пальців рук є найважливішим фактором, що стимулює мовний розвиток дитини.

Література

1. «Прислухайтесь до порад логопеда». Дошкільне виховання № 3-2000 р. с. 16-17.
2. «Пальчики граються», Бібліотека вихователя дитячого садка № 11-12 – 1999 р.
3. «Чарівні пальчики», Бібліотека вихователя дитячого садка № 9 – 1998 р.
4. Програма «Малюємо» с. 122-123, 127.
5. Методичні рекомендації та матеріали до програми «Дитина».
6. «В країні пальчикових ігор». Дошкільне виховання № 1 – 2001 р. с. 12.
7. «Слухняні пальчики» с. 21. Дошкільне виховання № 2- 2001 р.
8. «Розвиваємо дрібну моторику», Розкази онуку № 6 – 199 р. с. 52. , № 4- 2000 р. с. 12. , № 5 – 2000 р. с. 20.
9. «Пальчикові вправи та картинки». Палітра педагога 2003 № 1 с. 28-31.
10. «Пальчикові вправи та картинки». Палітра педагога 2003 № 2 с. 22-24.
11. «Чарівна рукавичка». Палітра педагога 2003 № 2 с. 20-21.
12. «Слухняні пальчики». Дошкільне виховання 2001 № 2 с. 21-22.
13. «Мовленнєва пам'ятка-порадниця» . Дошкільне виховання 2002 № 10.
14. «Пальчикові меблі» . Дошкільне виховання

УДК 373.2:398.1

I. Гут,

здобувач ступеня вищої освіти «магістра»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

I. Gud,

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University

ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ В ЕСТЕТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

USE OF FOLK TRADITIONS IN THE AESTHETIC EDUCATION OF PRESCHOOL CHILDREN

Анотація. У статті визначено місце вивчення українських народних традицій в процесі навчання, виховання й розвитку дитини дошкільного віку, визначено їх вплив на формування особистості, виховання любові до України, збереження поваги до національної культури, традицій рідного народу. Автор, аналізуючи науково-методичну літературу, розкриває суть поняття «естетичне виховання», обґрунтовує шляхи формування музично-естетичної культури дошкільників засобами музичного національного фольклору. Визначається необхідність вивчення народних традицій у дошкільних навчальних закладах..

Annotation. The article determines the place of study of Ukrainian folk traditions in the process of education, upbringing and growth of a child of preschool age, their influence on personality formation, education of love for Ukraine, preservation of respect for national culture and traditions of native people. The author, analyzing the scientific and methodical literature, reveals the essence of the concept of "aesthetic education", substantiates the ways of forming the musical and aesthetic culture of preschoolers by means of musical national folklore. The necessity of studying folk traditions in pre-school educational institutions is determined.

Ключові слова: дошкільний вік, естетичне виховання, народні традиції, колядка, шедрівка, колискова.

Key words: preschool age, aesthetic education, folk traditions, carol, shchedrivka, lullaby.